

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA EN MATÈRIA DE L'ÚS DE L'ESPAI PÚBLIC

TRAMITACIÓ

- El 5 de gener de 2015 la persona interessada va demanar la intervenció de la síndica de greuges davant la manca suficient de jocs infantils adaptats per infants amb discapacitat als parcs públics.
- La síndica de greuges va admetre a tràmit la queixa, ja que reunia els requisits reglamentaris, i va designar l'assessor senyor Manuel M. Sanz perquè instruís l'expedient.
- La comprovació del fet presumptament greujós ha comportat, en síntesi, l'estudi de les circumstàncies concurrents, l'anàlisi de la normativa aplicable i l'observació de si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat. Amb aquesta finalitat, aquesta Sindicatura ha dut a terme les accions següents:
 - El 22 de gener de 2016 es va demanar informe a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat i a l'Institut Municipal de Parcs i Jardins.
 - El 29 de juliol es va rebre l'informe de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i el 28 de setembre l'informe de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.
- L'11 d'octubre l'assessor, a partir de les manifestacions fetes per la reclamant, la informació facilitada per l'Ajuntament i l'anàlisi dels fets, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

CONSIDERACIONS

Descripció de la queixa

La persona reclamant demana la intervenció de la síndica de greuges al considerar que els parcs públics de la ciutat de Barcelona no disposen, o al menys en número mínim, de gronxadors o jocs infantils destinats o adaptats a infants amb problemes de mobilitat funcional.

Té un infant de 14 anys amb diversitat funcional i considera que a la ciutat hi ha poquíssim parcs amb gronxadors adaptats o altres jocs inclusius i molt menys adaptats per a cadires de rodes.

Manifesta que no demana que tots els parcs en disposin, sinó que tinguts en compte els d'una determinada àrea d'influència alguns d'ells en disposin per tal de fer possible una millor integració i facilitar el dret dels infants a gaudir-ne.

Posició municipal

De la informació facilitada per l'Ajuntament, resulta que la ciutat de Barcelona disposa de jocs i gronxadors adaptats per a menors amb discapacitat als espais següents:

- Ciutat Vella (Sant Pere, Santa Catarina i la Ribera). Parc de la Ciutadella.
- Eixample (la Nova Esquerra de l'Eixample). Parc Joan Miró.
- Sants-Montjuïc (la Marina de Port).
- Les Corts (les Corts). Jardins de Sant Joan de Déu.
- Sarrià - Sant Gervasi (Sant Gervasi - Galvany). Jardins Moragas.
- Gràcia (el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova). Jardins d'Antoni Puigvert.
- Horta-Guinardó (la Vall d'Hebron). Plaça Josep Pallach.
- Nou Barris (Porta). Parc Esportiu Can Dragó.
- Sant Andreu (la Sagrera). Parc de la Pegaso.
- Sant Martí (Provençals del Poblenou). Parc del Centre de Poblenou.
- Sant Martí (Sant Martí de Provençals). Parc de Sant Martí.

La informació afegeix que en aquests moments s'està treballant en l'ampliació de l'àrea de jocs infantils central del Zoo de Barcelona, sota criteris d'accessibilitat universal tant pel que fa a l'accés i la mobilitat interior, com en la tria d'elements de jocs que permetin un ús al conjunt de nens i nenes més enllà de les seves capacitats funcionals.

L'informe finalitza dient:

“En l'actualitat, l'Ajuntament de Barcelona ha començat ha treballar en el disseny del que serà el nou Pla d'accessibilitat de la ciutat, en el marc dels requeriments que estableix la Llei 13/2014 d'accessibilitat de Catalunya. Considerant les àrees de jocs infantils com a espai bàsic de relació i socialització dels nostres infants, aquests espais formaran parts de la diagnosi inicial i posterior intervenció, incorporant l'accessibilitat a l'entorn i als elements de joc”.

Normativa aplicable

L'article IV.4 de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat estableix que les ciutats prenen totes les mesures indispensables per tal de facilitar la integració de tots els ciutadans i ciutadanes sigui quina sigui la causa de la seva vulnerabilitat, i evitar els assentaments de caràcter exclouent.

L'article 10 de la Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat, estableix que els elements de mobiliari urbà han de complir les condicions d'accessibilitat establertes per la normativa i han de garantir sempre els itineraris de vianants accessibles.

L'article 35 de la mateixa Llei estableix que les activitats de lleure han de garantir les suficients condicions d'accessibilitat per tal que les persones amb discapacitat en puguin gaudir.

Valoració i conclusions

De la informació que ens ha estat facilitada resultat que la ciutat de Barcelona disposa d'11 espais amb instal·lacions de joc adaptades per a infants amb discapacitat.

La primera normativa per fer possible el mandat constitucional del principi d'igualtat pel que fa a les persones amb mobilitat reduïda o altres limitacions es remunta a la Llei de les Corts Generals 13/1982, d'integració social dels minusvàlids. Més tard, arriba la Llei 20/1991, de 25 de novembre, del Parlament de Catalunya, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de les barreres arquitectòniques, i el seu Reglament de 1995, i finalment la darrera Llei del Parlament de Catalunya 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat, si bé manca el reglament que la desenvolupi.

En totes aquestes normes hi és de forma més o menys concreta, però sempre explícita, el mandat de fer possible l'accessibilitat i la integració de totes les persones amb discapacitat.

A la ciutat de Barcelona, amb una població d'1.600.000 habitants, amb 3.191 infants entre els 0 i els 15 anys amb reconeixement d'incapacitat legal, segons l'Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2016, i amb un total de 843 àrees de jocs infantils, només "11 són totalment accessibles i adaptades a persones amb discapacitat, tant l'accés a l'àrea com els jocs".

Així com la ciutat pot ser un bon exemple en el treball realitzat en la supressió de barreres arquitectòniques a l'espai públic i en el transport públic, tot i que en aquest servei falten importants actuacions a fer, no es pot dir el mateix quant a la disponibilitat de jocs infantils plenament adaptats als espais públics. La dimensió de la trama urbana i la dispersió en aquesta de només 11 espais plenament adaptats, en la pràctica, exclou una gran part de la població resident potencialment usuària de de la possibilitat de fer ús] d'aquests tipus d'instal·lacions.

És per això que, amb independència de disposar o no del reglament de la Llei 13/2014, la ciutat, per mitjà del seu Ajuntament, ha de fer un esforç més gran i intensiu per tal de oferir un nombre substancialment més elevat de jocs infantils plenament adaptats als infants amb discapacitat i fer-ho realitat] en el menor termini de temps possible.

I, per tant, emeto la següent

DECISIÓ

- Estimar la queixa ja que aquesta Sindicatura considera que, a la vista de les dades facilitades, la disponibilitat d'espais de jocs infantils públics totalment adaptats a infants discapacitats és totalment insuficient a la ciutat de Barcelona.
- Recomana a l'Àrea de Drets Socials que promogui i intensifiqui la implantació, en el menor temps possible, de noves instal·lacions de joc plenament adaptades als infants discapacitats de tal manera que sigui possible el seu ús real i efectiu per part de la població destinatària.

Aquesta decisió es comunicarà al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 13 d'octubre de 2016